

PATVIRTINTA

UAB „Akmenės vandenys“ direktoriaus
2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-40

**UAB „AKMENĖS VANDENYS“
GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO VEIKLOS
REGULIAVIMO APSKAITOS SISTEMOS APRAŠAS**

I. BENDROJI DALIS

1. UAB „Akmenės vandenys“ (toliau – Bendrovė) yra geriamojo vandens tiekėjas bei nuotekų ir paviršinių nuotekų tvarkytojas Akmenės rajono savivaldybėje.
2. Buhalterinė apskaita Bendrovėje tvarkoma vadovaujantis patvirtinta buhalterinės apskaitos politika, LR buhalterinės apskaitos įstatymu, LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu bei kitais LR įstatymais, LR vyriausybės nutarimais, verslo apskaitos standartais, direktyvomis ir kitais teisės aktais. Buhalterinę apskaitą Bendrovėje organizuoja ir vykdo Buhalterinės apskaitos skyrius.
3. Reguliavimo apskaita Bendrovėje tvarkoma, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos specifiką, remiantis buhalterinės apskaitos duomenimis ir vadovaujantis Sistemos aprašu, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklas reglamentuojančiais teisės aktais, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) nutarimais, metodiniais nurodymais, įsakymais.
4. Bendrovė vykdo reguliavimo apskaitos atskyrimą, siekdama Bendrovės finansinę informaciją (pajamas, sąnaudas, turta) paskirstyti verslo vienetams ir juos sudarančioms paslaugoms, atskirai identifikuojant nepaskirstytomąsias sąnaudas. Reguliavimo apskaitos atskyrimas vykdomas Reguliavimo apskaitos sistemoje (toliau – RAS).
5. Sistemos aprašo tikslas – atskleisti Bendrovės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklas reguliavimo (apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo) apskaitoje naudojamus principus, metodus ir tvarkas, atliekant apskaitos atskyrimą ir sąnaudų paskirstymą.
6. Sistemos aprašas parengtas vadovaujantis Tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-459 patvirtintu Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašu (toliau – Aprašas).
7. Pagrindinės šiame dokumente naudojamos sąvokos:
 - 7.1. **Ataskaitinis laikotarpis** – laikotarpis, sutampantis su Bendrovės finansiniai metais (t. y. nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.).
 - 7.2. **Bendrosios sąnaudos** – sąnaudos, kurios su konkretia paslauga (produktu) nesiejamos nei tiesiogiai, nei netiesiogiai ir paskirstomos taikant norminius ekonomine bei technine logika pagrįstus kriterijus.
 - 7.3. **Nepaskirstomosios sąnaudos** – sąnaudos, kurias Bendrovė patiria ataskaitiniu laikotarpiu, tačiau kurios nebūtinės nei galutinėms paslaugoms (produktams) teikti (reguliuojamujų kainų paslaugų (produktų) vertei kurti), nei verslui palaikyti (užtikrinti reguliuojamosios veiklos nepertraukiamumą, saugumą, stabilumą). Šias sąnaudas Bendrovė patiria savo investicijų grąžos sąskaita.
 - 7.4. **Netiesioginės sąnaudos** – sąnaudos, kurios su konkretia paslauga (produktu) siejamos netiesiogiai ir paskirstomos taikant ekonomine bei technine logika pagrįstus kriterijus.

- 7.5. **Kriterijus** – veiksnys, kuriuo vadovaujantis pagal priežastingumo ryšį konkrečios pajamų, sąnaudų, ilgalaikio turto sumos yra priskiriamos galutinėms paslaugoms (produktams) ir (arba) verslo vienetams. Siekiama, kad naudojamas kriterijus būtų ekonomiškai pagristas, logiškai pateisinamas ir nustatytas nediskriminaciniais pagrindais.
- 7.6. **Paslauga** – verslo vieneto veiklos procese sukurta vertė. Paslaugos nustatytos remiantis Aprašo nuostatomis išskiriant reguliuojamas veiklos paslaugas bei kitas paslaugas. Paslauga – galutinis sąnaudų, pajamų ir turto paskirstymo objektas.
- 7.7. **Sąnaudų paskirstymas** – Bendrovės sąnaudų priskyrimas nustatytiems verslo vienetams ir paslaugoms.
- 7.8. **Tiesioginės sąnaudos** – sąnaudos, kurias galima tiesiogiai ir tiksliai priskirti konkrečioms paslaugoms (produktams).
- 7.9. **Verslo vienetas** – Bendrovės veiklos dalis, skirta tam tikros grupės paslaugoms teikti ir (arba) produktams tiekti. Verslo vienetą sudaro visi Bendrovės ištakliai, tų ištaklių transformavimo veiklos ir (arba) procesai, susiję su šios grupės paslaugų ir (ar) produktų vertės kūrimu ir tokią paslaugą teikimu ir (ar) produktų tiekimu kitiems verslo vienetams ir (ar) galutinių paslaugų gavėjams.
8. Kitos šiame Sistemos apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Istatyme, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikoje, patvirtintoje Komisijos 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-92 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“, ir kituose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, Verslo apskaitos bei Tarptautiniuose apskaitos standartuose.

II. REGULIAVIMO APSKAITOS SISTEMA

9. Reguliavimo apskaitos sistema (RAS) apibrėžiama kaip veiklos apskaitos, apimančios apskaitos atskyrimą ir sąnaudų paskirstymą, sistema, sukurta ir naudojama reguliavimo tikslais.
10. Bendrovės reguliavimo apskaitos sistemą sudaro:
- 10.1. **RAS informacija** – informacija, apdorojama ir naudojama Reguliavimo apskaitos sistemoje;
 - 10.2. **RAS struktūra** – RAS informacijos grupavimo struktūra ir detalumas;
 - 10.3. **RAS procesai** – RAS informacijos surinkimo, apdorojimo ir panaudojimo etapai.
11. RAS informaciją sudaro:
- 11.1. Pirminiai RAS informacijos šaltiniai:
 - 11.1.1. Buhalerinės apskaitos informacija (žr. III skyrių);
 - 11.1.2. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto informacija (žr. IV skyrių).
 - 11.2. Antriniai RAS informacijos šaltiniai:
 - 11.2.1. Paskirstymo kirterijai (Priedas Nr. 3) ir apskaičiuotos jų reikšmės;
 - 11.2.2. Bendrovės vidaus tvarkos dokumentai.
12. RAS struktūrą sudaro RAS informacijos grupavimo objektai:

- 12.1. Paskirstymo kategorijos – pirminiai sąnaudų ir ilgalaikio turto informacijos grupavimo centrai. Paskirstymo kategorijoms priskiriamos visos ataskaitinio laikotarpio sąnaudos (žr. V skyrių) ir turtas (žr. IV skyrių);
- 12.2. Paskirstymo centrai – tarpiniai apskaitos informacijos grupavimo centrai, kuriems priskirta netiesioginių sąnaudų arba turto informacija paskirstoma paslaugoms netiesiogiai (žr. VI skyrių).
- 12.3. Paslaugos – galutiniai apskaitos informacijos grupavimo centrai, į kuriuos apskaitos atskyrimo metu paskirstoma visa pirminė apskaitos informacija (žr. VII skyrių), išskyrus nepaskirstomąsias sąnaudas.
13. RAS procesų eigoje apdorojama apskaitos informacija ir parengiama reguliacinė atskaitomybė. RAS procesus sudaro:
 - 13.1. Buhalterinės apskaitos informacijos perkėlimas (žr. VIII.1. skyrių);
 - 13.2. Pajamų paskirstymas (žr. VIII.2. skyrių);
 - 13.3. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudų apskaičiavimas (žr. VIII.3. skyrių);
 - 13.4. Sąnaudų ir ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės paskirstymas (žr. VIII.4. ir VII.5. skyrius).

III. BUHALTERINĖ APSKAITA

14. Buhalterinė apskaita Bendrovėje vedama naudojant Buhalterinės apskaitos programą „Saikas“.
15. Reguliavimo apskaitoje naudojama visa buhalterinės apskaitos informacija išskyrus ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudas.
16. Nusidėvėjimo sąnaudos reguliavimo apskaitos tikslais perskaičiuojamos taip, kad atitiktų Apraše nustatytus nusidėvėjimo normatyvus.
17. Buhalterinėje apskaitoje naudojamas Bendrovės veiklos poreikiams pritaikytas sąskaitų planas (Priedas Nr. 1);

IV. ILGALAIKIO MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO APSKAITA

18. RAS tikslais naudojamas ilgalaikio materialiojo/ nematerialiojo turto sąrašas atitinka buhalterinės apskaitos ilgalaikio materialiojo/ nematerialiojo turto sąrašą.
19. Į ilgalaikio turto sąrašą įtraukiами visi turto vienetai, kuriuos Bendrovė valdė ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir įgijo ataskaitinio laikotarpio metu, t.y. įtraukiamas ir ataskaitinio laikotarpio metu parduotas arba nurašytas turtas, kuris dar dėvėjosi ataskaitiniu laikotarpiu.
20. Ilgalaikio turto vienetai yra suskirstyti pagal Apraše ir jo prieduose numatytais turto pogrupius. Kiekvienas turto vienetas priskiriamas Apraše numatytam turto pogrupui atsižvelgiant į jo naudojimo paskirtį ir pobūdį. Kiekvienas turto vienetas priskiriamas tik vienam turto pogrupui.
21. Turto įsigijimo (pradinė) vertė vertinama pagal buhalterinėje apskaitoje registruotą turto įsigijimo vertę, pagerinimus išskiriant atskirais turto vienetais.
22. Vertinant turto įsigijimo vertę, atskleidžiama, kokia turto vertės dalis sukurta už Europos Sajungos struktūrinių fondų, dotacijų ar subsidijų, vartotojų lėšas ir Bendrovės lėšas bei atskleidžiama nenaudojama/užkonsernuota ir perkainota dalis.

23. Turto vienetų pagerinimai, jeigu nebuvo prailgintas naudingo tarnavimo laikas, nudėvimi per likusį pagerinto turto vieneto tarnavimo laiką.
24. Turto vientų pagerinimai, kurie pailgina turto naudingo tarnavimo laiką ir (ar) pagerina jo naudingąsias savybes ir šių darbų vertę didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir (ar) patikslinamas turto naudingo tarnavimo laikas, ilgalaikio turto vertė ir (ar) ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikas bei nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpis koreguojamas Verslo apskaitos arba Tarptautiniuose apskaitos standartuose nustatyta tvarka.
25. Ilgalaikio turto, kuriuo didinamas Bendrovės įstatinis kapitalas, nudėvimoji vertė apskaičiuojama iš perduoto turto buhalterinės likutinės vertės perdavimo datai eliminuojant Aprašo 16.4 papunktyje nurodytomis ilgalaikio turto rūšims priskirtų ilgalaikio turto vienetų likutines vertes.
26. Kai ilgalaikis turtas yra naudojamas konkrečiai paslaugai teikiti ar konkretaus verslo vieneto veiklai užtikrinti, ilgalaikio turto vertė priskiriama tiesiogiai konkrečiai paslaugai ar konkretiam verslo vienetui.
27. Kai ilgalaikis turtas yra susijęs su keliais verslo vienetais ar keliomis paslaugomis, jo vertė paskirstoma netiesiogiai atitinkamiems verslo vienetams ar atitinkamoms paslaugoms pagal tai, kokia apimtimi ilgalaikis turtas naudojamas verslo vieneto veikloje ar paslaugos teikimo veikloje, naudojant ekonomiškai pagrįstus paskirstymo kriterijus ir laikantis Aprašo 8 punkte nurodytų principų.
28. Kai ilgalaikis turtas yra naudojamas bendram veiklos palaikymui (užtikrinimui), vertė paskirstoma paslaugoms proporcingai pagal kiekvienam turto pogrupui tiesiogiai ir netiesiogiai priskirtą ilgalaikio turto vertę.
29. Reguliuojamos veiklos paslaugoms nepriskiriama:
 - 29.1. plėtros darbų vertė, iki ilgalaikio turto vienetų, kurių formavimui buvo atliekami plėtros darbai, ekspluatacijos pradžios;
 - 29.2. prestižo vertė;
 - 29.3. investicinio turto vertė;
 - 29.4. finansinio turto vertė;
 - 29.5. atidėtojo mokesčio turto vertė;
 - 29.6. ilgalaikio turto, kuris nėra būtinė reguliuojamajai veiklai vykdyti, vertė;
 - 29.7. ilgalaikio turto (ar jo dalies), įsigytų įvykdžių investicinius projektus, teisės aktų nustatyta tvarka nesuderinto su Taryba vertė;
 - 29.8. ilgalaikio turto (bet kurios kategorijos) vertės pokytis, susijęs su ilgalaikio turto perkainojimo veikla;
 - 29.9. nebaigtos statybos vertė, neatlygintinai gautų, nenaudojamų, esančių atsargose ilgalaikio turto vienetų vertė, išnuomoto (išskyrus Aprašo 14 punkte numatytu atveju, kai ne mažiau kaip pusė nuomas pajamų priskiriama reguliuojamajai veiklai) ar panaudos teisėmis perduoto turto vertė;
 - 29.10. ilgalaikio turto vienetų vertės dalis, sukurta už Europos Sajungos struktūrinių fondų, dotacijų ar subsidijų ir joms prilygintas lėšas;
 - 29.11. ekspluatuojamo išsinuomoto, panaudos ar panašiais pagrindais gauto ilgalaikio turto vertė;
 - 29.12. ekspluatuojamo, tačiau Bendrovės balanse nesančio, ilgalaikio turto vertė;
 - 29.13. tyrimų, studijų ir panašaus pobūdžio nematerialaus turto vertė;
 - 29.14. ilgalaikio turto vienetų vertės dalis, sukurta vartotojų ir abonentų lėšomis, prijungiant juos prie tinklų.

V. PASKIRSTYMO KATEGORIJOS

30. Bendrovė, vadovaudamas Aprašo 8 punkte nurodytais principais, visas patiriamas sąnaudas galutinėms paslaugoms priskiria vienai iš šių kategorijų:
- 30.1. tiesioginių sąnaudų kategorijai priskiriamos sąnaudos, kurių atsiradimą (susiformavimą) ir apimti lémė konkrečios paslaugos ir jų apimtis ataskaitiniu laikotarpiu;
 - 30.2. netiesioginių sąnaudų kategorijai priskiriamos sąnaudos, kurių atsiradimą (susiformavimą) lémė keleto paslaugų grupė, vidinis procesas ar jų grupė, ir kurių ryšys su konkrečiomis paslaugomis yra netiesioginis. Šios sąnaudos priskiriamos paskirstymo centrams (žr. VI skyrių) ir paskirstomos taikant norminius ekonomine, technine logika pagrįstus paskirstymo kriterijus;
 - 30.3. bendrujų sąnaudų kategorijai priskiriamos sąnaudos, skirtos Bendrovės bendram veiklos palaikymui (užtikrinimui), kurios su konkrečiomis paslaugomis neturi nei tiesioginio, nei netiesioginio ryšio, tačiau kurių atsiradimą (susiformavimą) lémė poreikis užtikrinti Bendrovės organizacinės veiklos nepertraukiamumą, saugumą, stabilumą;
 - 30.4. nepaskirstomų sąnaudų kategorijai priskiriamos sąnaudos, išvardintos Aprašo 27 punkte.

VI. PASKIRSTYMO CENTRAI

31. Paskirstymo centrai naudojami skirstant netiesiogines sąnaudas ir turtą.
32. Sąnaudų paskirstymo centrai atitinka Apraše nurodytas sąnaudų kategorijas.
33. Turto paskirstymo centrai atitinka Aprašoje nurodytas turto grupes.
34. Paskirstymo centrams priskirta apskaitos informacija paskirstoma paslaugoms netiesiogiai, naudojant paskirstymo kriterijus.
35. Kiekvienam paskirstymo centriui gali būti taikomas skirtingas paskirstymo kriterijus.
36. Paskirstymo centrų ir jiems taikomų paskirstymo kriterijų sąrašas pateikiamas Priede Nr. 3.

VII. VERSLO VIENETAI IR PASLAUGOS

37. Bendrovės teikiamos paslaugos sudaro galutinius paskirstymo objektus, kuriems paskirstoma Bendrovės finansinė informacija.
38. Detalus verslo vieneto paslaugų sąrašas ir paslaugų aprašymai pateikiami lentelėje žemiau:

Eil. Nr.	Verslo vienetas, paslauga	Aprašymas	Sąnaudų kategorija	DK dimensija
Geriamojo vandens tiekimas				
1.1.	Geriamojo vandens gavyba	vandens, kuris atitinka teisės aktų nustatytus geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimus arba kuris tinka šitokiam vandeniu paruošti, surinkimas iš vandeningojo sluoksnio ar natūralaus	Tiesioginės sąnaudos	6010_022GVG 6010_031GVG 6010_032GVG 6010_041GVG 6010_042GVG 6010_112GVG

Eil. Nr.	Verslo vienetas, paslauga	Aprašymas	Sąnaudų kategorija	DK dimensija
		šaltinio specialiai įrenginiai.		6010_11GVG 6010_152GVG 6010_170GVG 6010_72-4GVG 6010_92-4GVG 6010_93- 10GVG 6010_98-0GVG 6126_09
1.2.	Geriamojo vandens ruošimas	gamtinio vandens savybių gerinimas fizikiniai, cheminiai ir biologiniai metodais, kad jis atitiktų teisės aktais nustatytus geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimus bei tenkintų vandens vartotojų poreikius	Tiesioginės sąnaudos	6010_022GVR 6010_031GVR 6010_041GVR 6010_11GVR 6010_14GVR 6010_152GVR 6010_24-1GVR 6010_24-2GVR 6010_72-3GVR 6010_72-4GVR 6010_93- 10GVR 6010_96-0GVR
1.3.	Geriamojo vandens pristatymas	visuma techninių, organizacinių priemonių, kuriomis užtikrinamas geriamojo vandens pristatymas vartotojams ir abonentams (įskaitant pristatymą transporto priemonėmis)	Tiesioginės sąnaudos	6010_022GVP 6010_031GVP 6010_034 6010_041GVP 6010_044 6010_05- 11GVP 6010_11GVP 6010_14GVP 6010_31-3GVP 6010_31-4GVP 6010_32GVP 6010_515 6010_65-2GVP 6010_70GVP 6010_72-4GVP 6010_93- 10GVP 6010_96-0GVP

Eil. Nr.	Verslo vienetas, paslauga	Aprašymas	Sąnaudų kategorija	DK dimensija
				6010_9923GVP 6011_515 6019_515 6128_020GVP
		Nuotekų tvarkymas		
2.1.	Nuotekų surinkimas centralizuotas nuotekų surinkimo tinklais	nuotekų paémimas iš jų susidarymo vietos ir transportavimas skirstomaisiais ir magistraliniais tinklais	Tiesioginės sąnaudos	6011_022NS 6011_031NS 6011_032NS 6011_034 6011_041NS 6011_042NS 6011_044 6011_112NS 6011_11NS 6011_152NS 6011_16 6011_170NS 6011_28NS 6011_31-3NS 6011_31-4NS 6011_65-2NS 6011_70NS 6011_72-4NS 6011_93-10NS 6011_98-0NS 6019_031NS 6019_032NS 6019_041NS 6019_042NS 6019_16
2.2.	Nuotekų valymas	teršalų šalinimas iš nuotekų.	Tiesioginės sąnaudos	6010_041NV 6011_018DT 6011_022NV 6011_031NV 6011_032NV 6011_041NV 6011_042NV 6011_112NV 6011_11NV 6011_12NV 6011_14NS

Eil. Nr.	Verslo vienetas, paslauga	Aprašymas	Sąnaudų kategorija	DK dimensija
				6011_14NV 6011_170NV 6011_24-2NV 6011_65-2NV 6011_70NV 6011_72-4NV 6011_90-1NV 6011_90-2NV 6011_92-4NV 6011_93-10NV 6011_93-10NV1 6011_93-10NV_ 6011_96-0NV 6011_98-0NV 6011_991NV 6019_08 6019_36-6NVS 6019_44NVS 6019_72-4NVS 6019_74-4NVS 6019_92-4NVS 6124_08
2.3.	Nuotekų dumblo tvarkymas	nuotekų dumblo tankinimas, apdorojimas prieš anaerobinių apdorojimą, anaerobinis apdorojimas ir sausinimas, džiovinimas, kompostavimas, nuotekų dumblo arba jo komposto išvežimas	Tiesioginės sąnaudos	6011_022DT 6011_031DT 6011_032DT 6011_041DT 6011_042DT 6011_112DT 6011_11-5DT 6011_11DT 6011_12DT 6011_14DT 6011_152DT 6011_24-2DT 6011_65-2DT 6011_70DT 6011_72-4DT 6011_92-4DT 6011_98-0DT

Eil. Nr.	Verslo vienetas, paslauga	Aprašymas	Sąnaudų kategorija	DK dimensija
2.4	Paviršinių nuotekų tvarkymas	paviršinių nuotekų surinkimas, transportavimas, valymas, apskaita, išleidimas, valymo metu susidarančio dumblo (šlamo) pirminis tvarkymas	Tiesioginės sąnaudos	6011_031PNT 6011_041PNT 6011_11-11PNT 6011_11PNT 6011_185PNT 6011_72-3PNT 6011_93-10PNT 6128_020PNT
Netiesioginė veikla				
3.1.	Netiesioginė veikla	Netiesiogiai su paslaugomis (produktais) patirtos sąnaudos.	Netiesioginės sąnaudos	6019_022NVS 6019_12NVS 6019_11NVS 6019_13NVS 6019_14NVS 6019_65NVS 6019_67-2NVS 6019_112NVS 6019_38-1NVS 6019_38-3NVS 6019_95-1NVS 6019_98-0NVS 6019_01 6019_051 6019_052 6019_031NVS 6019_032NVS 6019_034 6019_041NVS 6019_042NVS 6019_044 6019_70NVS 6019_97-3NVS 6019_39NVS 6019_741- 1NVS 6019_24-2NVS 6019_24NVS 6019_44-1NVS 6019_44- 1NVS2 6019_74NVS

Eil. Nr.	Verslo vienetas, paslauga	Aprašymas	Sąnaudų kategorija	DK dimensija
				6019_96-2NVS 6019_9913NVS 6019_991NVS
		Administracinė veikla		
4.1.	Administracinė veikla	Bendrovės administracija	Bendrosios (administraciniės) sąnaudos	6010_Nusidėvėj imas 6010_70 6011_Nusidėvėj imas 6011_041 6011_39 6019_Nusidėvėj imas 6019_04-0 6019_041 6019_10 610_109AP 610_19-4AP 610_86-1 610_86-1AP 611_Nusidėvėji mas 611_022 611_031 611_032 611_034 611_041 611_042 611_044 611_051 611_052 611_10 611_11 611_14 611_15 611_15-1 611_152 611_153 611_173 611_19 611_19-20

Eil. Nr.	Verslo vienetas, paslauga	Aprašymas	Sąnaudų kategorija	DK dimensija
				611_22 611_33 611_35 611_39 611_40 611_42-2 611_54 611_57 611_57-1 611_63 611_64 611_64-1 611_65-2 611_70 611_72-3 611_72-4 611_72-5 611_77-6 611_82 611_84-1 611_86-1 611_87 611_88-9 611_92-4 611_92-8 611_93-10 611_94-5 611_96-01 611_96-09 611_96-1 611_96-11 611_98-10 611_98-13 611_99-03 611_99-2 611_9920 611_9923 611_99-3 611_99-8 6122_04-0 6127_10

Eil. Nr.	Verslo vienetas, paslauga	Aprašymas	Sąnaudų kategorija	DK dimensija
		Geriamojo vandens apskaitos prietaisų įsigijimo, įrengimo ir eksploatavimo užmokesčio veiklos verslo vienetas		
5.1.	Apskaitos veikla	Veikla, apimanti apskaitos prietaisų priežiūrą (įrengimą, pakeitimą, taisymą, metrologines patikras)	Tiesioginės sąnaudos	610_Nusidėvėjimas 610_022AP 610_031AP 610_032AP 610_034 610_041 610_041AP 610_042AP 610_044 610_051 610_052 610_11AP 610_12AP 610_13AP 610_14AP 610_152AP 610_153AP 610_39AP 610_40AP 610_54AP 610_65-2AP 610_70AP 610_92-4AP
		Kitos nereguliuojamos veiklos verslo vienetas		
6.1.	Kitos paslaugos	Kitos įmonės teikiamos paslaugos, nuotekų transportavimas asenizacijos transporto priemonėmis paslauga	Tiesioginės sąnaudos	6011_03NTR 6011_041NTR 6011_12NTR 6011_24NTR 6019_24NTR 6211 6215 62211 62212 6227 6228 6229 62292

Eil. Nr.	Verslo vienetas, paslauga	Aprašymas	Sąnaudų kategorija	DK dimensija
				62298
				62299
				63707
				63708

VIII. RAS ATSKAITOMYBĖS PARENGIMAS

VIII.1. Apskaitos informacijos perkėlimas

39. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Buhalerinės apskaitos informacija ir Ilgalaikio materialiojo (nematerialiojo) turto apskaitos informacija perkeliama į Reguliavimo apskaitos sistemą, t.y. RVA modelio pagalba sugrupuojama pagal Reguliavimo apskaitoje naudojamas pajamų, sąnaudų ir turto kategorijas, grupes ir pogrupius. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visi buhalterinės apskaitos sąnaudų pirminiai įrašai perkeliami į RVA modelį ir kiekvienas įrašas priskiriamas konkrečiai Aprašo paslaugai bei sąnaudų pogrupiui.
40. RVA modelio ir Aprašo sąnaudų grupavimo sasajos pateikiamas Priede Nr. 2.

VIII.2. Pajamų paskirstymas

41. Geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo verslo vienetų pajamos paslaugų lygmeniu atskiriamos pagal Tarybos nutarimu patvirtintus tarifus bei faktinius ataskaitinio laikotarpio kiekius.
42. Kai Bendrovė nuomoja reguliuojamojoje veikloje naudojamą ilgalaikį turą, to turto vertę ir su tuo turtu susijusias sąnaudas priskiria tik reguliuojamosioms veikloms, o ne mažiau kaip 50 proc. nuomos pajamų, kurias gauna dėl išnuomoto ilgalaikio turto, priskiria teikiamoms reguliuojamosioms paslaugoms, kurioms priskiriamas šis turtas. Likusi nuomos pajamų dalis priskiriama nereguliuojamosios veiklos verslo vienetui.
43. Kitų veiklų pajamos atskiriamos pagal apmokėjimui išrašytų sąskaitų (sąskaitų tvarkymo sistemos) informaciją.

VIII.3. Ilgalaikio materialiojo (nematerialiojo) turto nusidėvėjimo sąnaudų apskaičiavimas

44. Skaičiuojant ilgalaikio materialiojo (nematerialiojo) turto nusidėvėjimo sąnaudas naudojami Aprašo 1 priede nustatyti ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpiai (Priedas Nr. 4), taikant tiesiogiai proporcingo nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo metodą.
45. Tais atvejais, kai Aprašo 1 priede néra nustatyto ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpio, tai Bendrovė taiko ekonomiškai pagrįstą ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpių Verslo apskaitos bei Tarptautiniuose apskaitos standartuose nustatyta tvarka (Priedas Nr. 4).
46. Nusidėvėjimo sąnaudos apskaičiuojamos žemiau nurodyta tvarka:

- 46.1. Iki 2019 m. įsigyto turto nusidėvėjimas skaičiuojamas 2018-12-31 dienos reguliacinę likutinę vertę dalinant iš likusio naudingos tarnavimo laikotarpio (atsižvelgiant į konkrečiam turto pogrupiui nustatytą nusidėvėjimo normatyvą).
- 46.2. Po 2019 m. įsigyto turto nusidėvėjimas skaičiuojamas reguliuojamą įsigijimo vertę dalijant iš tam konkrečiam turto pogrupiui numatyto nusidėvėjimo normatyvo.

Nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti įvedus turtą į eksploataciją (nuo kito mėnesio 1 dienos).

VIII.4. Sąnaudų paskirstymas paslaugoms

47. Ataskaitinio laikotarpio sąnaudų skirstymas vykdomas žemiau nurodyta tvarka:

- 47.1. I etapas – identifikuojamos nepaskirstoms sąnaudos. Pagal Aprašos 27 punktą nepaskirstomosioms sąnaudoms priskiriamos šios sąnaudos:
- 47.1.1. beviltiškos skolos, baudos, delspinigiai;
 - 47.1.2. parama, labdara, vartotojų švietimo sąnaudos, išskyrus tas, kurios privalomas pagal teisės aktų reikalavimus, papildomo draudimo sąnaudos, išskyrus darbuotojų, dirbančių pavojingus darbus ir (ar) su potencialiai pavojingais įrenginiais, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe sąnaudos;
 - 47.1.3. tantjemų išmokos;
 - 47.1.4. narystės, stojamųjų įmokų sąnaudos, išskyrus sąnaudos dėl teisės aktuose numatyto privalomo dalyvavimo, tiesiogiai susijusio su reguliuojamuoju verslo vienetu;
 - 47.1.5. patirtos palūkanos ir kitos finansinės – investiconės veiklos sąnaudos;
 - 47.1.6. komandiruočių, personalo mokymo sąnaudos (išskyrus tas, kurios yra būtinos reguliuojamai veiklai vykdyti);
 - 47.1.7. reklamos, viešujų ryšių, rinkodaros, konsultacijų, tyrimų sąnaudos (išskyrus tas, kurios yra būtinos reguliuojamai veiklai vykdyti);
 - 47.1.8. nenaudojamo, likviduoto, nurašyto, esančio atsargose, išnuomoto (išskyrus Aprašo 14 punkte numatytu atveju, kai ne mažiau kaip pusė nuomos pajamų priskiriama reguliuojamai veiklai), panaudos teise perduoto kitam ūkio subjektui ilgalaikio turto sąnaudos (išskyrus užkonsernuoto turto palaikymo sąnaudos, jei pateikimas ekonominis ar teisinis pagrindimas dėl turto užkonseravimo pagrįstumo), išsinuomoto, neatlygintinai (nemokamai) gauto, panaudos teisėmis disponuojamo turto nusidėvėjimo sąnaudos;
 - 47.1.9. nebaigtos statybos ilgalaikio turto sąnaudos;
 - 47.1.10. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalis, priskaičiuojama nuo ilgalaikio turto vertės, sukurtos už Europos Sajungos struktūrinį fondų lėšas, dotacijų ir subsidijų ir joms prilygintas lėšas;
 - 47.1.11. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalis, priskaičiuojama nuo ilgalaikio turto vienetų vertės pokyčio, dėl turto perkainojimo, pagal verslo apskaitos standartų (VAS) reikalavimus, atlanko po 2001 m. gruodžio 31d.;
 - 47.1.12. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos nuo plėtros darbų, iki ilgalaikio turto vienetų, kurių formavimui buvo atliekami plėtros darbai, eksploatacijos pradžios;
 - 47.1.13. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos nuo prestižo, investicinio turto, finansinio turto, kito ilgalaikio turto, kuris nėra būtinas reguliuojamai veiklai vykdyti;
 - 47.1.14. išmokos įvairioms kultūros, sveikatinimo ir sporto paslaugoms, gimimo pašalpos, išmokos už mokymosi ir papildomas atostogas, pašalpos mirties atveju, pašalpos už nepilnamečius ir neįgalius šeimos narius, parama profsajungoms bei išmokos darbuotojams, kurios viršija Lietuvos Respublikos darbo kodekse ir kituose teisės aktuose numatytas privalomas išmokas, kitos su darbuotojo atliekamų funkcijų vykdymu nesusijusių išmokų sąnaudos;
 - 47.1.15. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalis, apskaičiuota nuo įvykdžių investicinius projektus įsigytu ilgalaikio turto (ar jo dalies) vertės, teisės aktų nustatyta tvarka nesuderintos su Taryba;

- 47.1.16. mokymų dalyvių maitinimo, konkursų, parodų, įvairių renginių organizavimo, dovanų pirkimo, žalos atlyginimo, išskyrus dėl gamtos stichijų ar force majeure aplinkybių, vartotojų patirtų nuostolių atlyginimas, pelno mokesčio, mokesčių nuo dividendų, sporto salių ir kaimo turizmo teikiamų paslaugų bei kitų panašaus pobūdžio paslaugų, susijusių su rekreacija, įsigijimo sąnaudos;
- 47.1.17. sąnaudos, susijusios su Bendrovės įvaizdžio kūrimo tikslais, atidėjinių, valdybos narių atlyginimų, salių nuomos, svečių maitinimo ir kitos panašaus pobūdžio sąnaudos;
- 47.1.18. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalis, priskaičiuojama nuo ilgalaikio turto vienetų vertės dalies, sukurtos vartotojų ir abonentų lėšomis, prijungiant juos prie tinklų;
- 47.1.19. nurašyto į sąnaudas ilgalaikio turto vertės;
- 47.1.20. reprezentacijos sąnaudos.
- 47.2. II etapas – paskirstomas tiesioginės sąnaudos;
- 47.3. III etapas – paskirstomas netiesioginės sąnaudos;
- 47.4. IV – paskirstomas bendrosios sąnaudos.

I etapas – nepaskirstomųjų sąnaudų identifikavimas

48. Sąnaudos priskirtos nepaskirstomosioms tolesiame paskirstymo procese nedalyvauja.

II etapas – tiesioginis sąnaudų paskirstymas

49. Visoms tiesioginėms DK dimensijoms priskirtos sąnaudos tiesiogiai priskiriamos konkrečioms Bendrovės teikiamoms paslaugoms.

III etapas – netiesioginis sąnaudų paskirstymas

50. Netiesioginėms DK dimensijoms priskirtos sąnaudos priskiriamos paskirstymo centrams ir naudojant paskirstymo kriterijus paskirstomos paslaugoms.
51. Kiekvienas paskirstymo centras turi iš anksto numatyta paskirstymo kriterijų, kurio pagalba paskirstymo centru priskirtos sąnaudos paskirstomos paslaugoms. Kiekvienam paskirstymo centru priskirtos sąnaudos paskirstomos paslaugoms proporcingai pagal joms priskirtą kriterijaus reikšmę.
52. Apskaičuotos skaitinės ataskaitinio laikotarpio kriterijų reikšmės pateikiamas kartu su metine reguliacine atskaitomybe.

IV etapas - bendrijų sąnaudų paskirstymas

53. Sąnaudos priskirtos bendosioms DK dimensijoms, išskyrus nusidėvėjimo sąnaudas, paskirstomos paslaugoms proporcingai pagal tiesiogiai ir netiesiogiai toms paslaugoms priskirtų pastoviųjų sąnaudų sumą.
54. Ilgalaikio turto, skirto bendram veiklos palaikymui (užtikrinimui), nusidėvėjimo sąnaudos paslaugoms priskiriamos Sistemos aprašo 28 punkte nustatyta ilgalaikio turto paskirstymo tvarka.

VIII.5. Ilgalaikio materialiojo (nematerialiojo) turto vertės paskirstymas

55. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės paskirstymas atliekamas analogiškai sąnaudų paskirstymui, atskirai skirstant kiekvieną turto vienetą ir jo finansinę informaciją (pradinę vertę, likutinę vertę, nusidėvėjimo sąnaudas).

PRIEDAS NR. 2**SĄNAUDŲ GRUPAVIMAS**

NR.	SĄNAUDŲ GRUPĖS IR POGRUPIAI	DK SĄSKAITOS (DIMENSIJOS)
1.	Geriamojo vandens išsigijimo sąnaudos	
2.	Nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo sąnaudos	
2.1.	Nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo sąnaudos	
2.2.	Dumblo tvarkymo paslaugų pirkimo sąnaudos	
3.	Elektros energijos sąnaudos	
3.1.	Elektros energija siurbliams, orapūtėms, maišyklėms ir kitiems technologiniams įrenginiams	6010_022GVG 6010_022GVP 6010_022GVR 6011_022DT 6011_022NV
3.2.	Patalpų šildymo, apšvietimo, vėdinimo ir eksploatacijos elektros energijos sąnaudos	6011_022NS 6019_022NVS 610_022AP 611_022
4.	Technologinių medžiagų ir technologinio kuro sąnaudos	
4.1.	Technologinių medžiagų sąnaudos	6011_11-5DT
4.2.	Technologinio kuro sąnaudos	
5.	Kuro transportui sąnaudos	
5.1.	Kuras mašinoms ir gamybiniam transportui (asenizacijos transporto priemonėms, transportui dumbliui, vandeniu vežti, autobusams žmonėms vežti)	6011_12DT 6011_12NTR 6011_12NV 6019_12NVS 62211_Kuras 62212_Kuras 6229_Kuras
5.2.	Kuras lengviesiems automobiliams	
6.	Šilumos energijos sąnaudos	
6.1.	Šilumos energijos patalpų šildymui sąnaudos	
7.	Einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos	
7.1.	Remonto medžiagų ir detalių sąnaudos	6010_11GVG 6010_11GVP 6010_11GVR 6010_93-10GVR 6011_11-11PNT 6011_11DT 6011_11NS 6011_11NV 6011_11PNT 6011_14DT 6011_14NS 6011_14NV 6011_90-1NV 6011_92-4DT 6011_92-4NV 6011_93-10NS 6011_93-10NV 6011_93-10NV1 6011_93-10NV_6011_93-10PNT 6019_11NVS 6019_13NVS

NR.	SĄNAUDŲ GRUPĖS IR POGRUPIAI	DK SĄSKAITOS (DIMENSIJOS)
		6019_14NVS 6019_44NVS 610_11AP 610_12AP 610_13AP 610_14AP 611_11 611_14 6215_Atsarginės dalys 6227_Medžiagos 62299_Medžiagos
7.2.	Remonto ir aptarnavimo paslaugų pirkimo sąnaudos	6010_515 6010_72-4GVG 6010_72-4GVP 6010_72-4GVR 6010_93-10GVG 6010_93-10GVP 6011_16 6011_28NS 6011_515 6011_90-2NV 6019_16 6019_515 6019_65NVS 6019_67-2NVS 611_93-10 62299_Paviršinių nuotekų trapo įrengimas
7.3.	Metrologinės patikros sąnaudos	6010_112GVG 6011_112DT 6011_112NS 6011_112NV
7.4.	Avarių šalinimo sąnaudos	
7.5.	Kitos techninio aptarnavimo ir patikros (kėlimo mechanizmų, energetikos įrenginių) paslaugos	6010_170GVG 6010_98-0GVG 6011_170NS 6011_170NV 6011_98-0DT 6011_98-0NS 6011_98-0NV 6019_112NVS 6019_38-1NVS 6019_38-3NVS 6019_95-1NVS 6019_98-0NVS 611_96-1 611_99-03

NR.	SĄNAUDŲ GRUPĖS IR POGRUPIAI	DK SĄSKAITOS (DIMENSIJOS)
8. Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos		6010_Nusidėvėjimas 6011_Nusidėvėjimas 6019_Nusidėvėjimas 6019_01 6019_051 6019_052 610_Nusidėvėjimas 610_051 610_052 611_Nusidėvėjimas 611_051 611_052 615_051 6211_Statinių įsig.savik.nusidėvėjimas 6211_Transporto pr.nusidėvėjimas 6211_Kitos įrangos, irank. nusidev.(6211_Mašinų įsig.sav.nusidėvėjimas 6211_Irengimų įsig.savikainos nusid 6211_Individ.namų vand.sk.nusidėvėjimas 6211_Butu s.vandens skaitik.nusidev 6211_Organizaciju s.v.skait.nusidev 6215_Statinių įsig.savik.nusidėvėjimas 6215_Transporto pr.nusidėvėjimas 6215_Kitos įrangos, irank. nusidev.(6215_Mašinų įsig.sav.nusidėvėjimas 6215_Butu s.vandens skaitik.nusidev 6215_Organizaciju s.v.skait.nusidev 62298_Statinių įsig.savik.nusidėvėjimas 63707_Pastatų nusidėvėjimas(-) 63707_Statinių nusidėv.(-)) 63707_Kito mat.t.perd.Įtaisų nusid. 63707_Kito mat.t.irengimų nusid. 63707_Ventos katilines am.dotac 63708_Statinių įsig.savik.nusidėvėjimas 63708_Statinių įsig.sav.nusidėvėjima
9. Personalo sąnaudos		

NR.	SĄNAUDŲ GRUPĖS IR POGRUPIAI	DK SĄSKAITOS (DIMENSIJOS)
9.1.	Darbo užmokesčio sąnaudos	6010_031GVG 6010_031GVP 6010_031GVR 6010_032GVG 6010_034 6011_031DT 6011_031NS 6011_031NTR 6011_031NV 6011_031PNT 6011_032DT 6011_032NS 6011_032NV 6011_034 6019_031NS 6019_031NVS 6019_032NS 6019_032NVS 6019_034 610_031AP 610_032AP 610_034 611_031 611_032 611_034 62211_Mokétinas darbo užmokestis 62212_Mokétinas darbo užmokestis 6228_Mokétinas darbo užmokestis 6229_Mokétinas darbo užmokestis 62292_Mokétinas darbo užmokestis 62299_Mokétinas darbo užmokestis
9.2.	Darbdavio įmokų VSDFV ir kitų darbdavio įmokų VSDFV sąnaudos	6010_041GVG 6010_041GVP 6010_041GVR 6010_041NV 6010_042GVG 6010_044 6011_041 6011_041DT 6011_041NS 6011_041NTR 6011_041NV 6011_041PNT 6011_042DT 6011_042NS 6011_042NV 6011_044 6019_041 6019_041NS 6019_041NVS 6019_042NS 6019_042NVS 6019_044 610_041 610_041AP 610_042AP 610_044 611_041 611_042 611_044 62211_Mokétinos soc.draudimo įmokos 62212_Mokétinos

NR.	SĄNAUDŲ GRUPĖS IR POGROUPIAI	DK SĄSKAITOS (DIMENSIJOS)
		soc.draudimo įmokos 6228_Mokėtinis soc.draudimo įmokos 6229_Mokėtinis soc.draudimo įmokos 62292_Mokėtinis soc.draudimo įmokos 62299_Mokėtinis soc.draudimo įmokos
9.3.	Darbo saugos sąnaudos	
9.4.	Kitos personalo sąnaudos	6010_65-2GVP 6010_70 6010_70GVP 6011_65- 2DT 6011_65-2NS 6011_65-2NV 6011_70DT 6011_70NS 6011_70NV 6019_70NVS 610_65- 2AP 610_70AP 611_64 611_64-1 611_65-2 611_70 611_98-13
10.	Mokesčių sąnaudos	
10.1.	Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius sąnaudos	6126_09
10.2.	Mokesčio už taršą sąnaudos	6019_08 6124_08
10.3.	Nekilnojamojo turto mokesčio sąnaudos	6019_04-0 6122_04-0 63707_Nekilnojamo turto mokestis
10.4.	Žemės nuomos mokesčio sąnaudos	6019_10 611_10 6127_10 63707_Zemės nuomos mokesčio
10.5.	Kitų mokesčių sąnaudos	6019_97-3NVS 6128_020GVP 6128_020NS 6128_020PNT
11.	Finansinės sąnaudos	
11.1.	Banko paslaugų (komisinių) sąnaudos	611_15 611_87
12.	Administracinių sąnaudos	
12.1.	Teisinių paslaugų pirkimo sąnaudos	611_99-8
12.2.	Žyminio mokesčio sąnaudos	611_99-2

NR.	SĄNAUDŲ GRUPĖS IR POGRUPIAI	DK SĄSKAITOS (DIMENSIJOS)
12.4.	Ryšių paslaugų sąnaudos	6010_152GVG 6010_152GVR 6011_152DT 6011_152NS 610_152AP 610_153AP 611_152 611_153 611_173 611_84-1
12.5.	Pašto, pasiuntinių paslaugų sąnaudos	611_100-8 611_35
12.6.	Kanceliarinės sąnaudos	6011_39 6019_39NVS 610_39AP 611_39
12.7.	Org. inventoriaus aptarnavimo, remonto paslaugų pirkimo sąnaudos	6019_741-1NVS 610_40AP 610_54AP 610_86-1 610_86-1AP 611_40 611_42-2 611_54 611_63 611_86-1 611_94-5
12.8.	Profesinės literatūros, spaudos sąnaudos	
12.9.	Patalpų priežiūros paslaugų pirkimo sąnaudos	6010_92-4GVG 6019_92-4NVS 610_92-4AP 611_92-4 611_92-8
12.10.	Apskaitos ir audito paslaugų pirkimo sąnaudos	611_77-6
12.11.	Transporto paslaugų pirkimo sąnaudos	
12.12.	Įmokų administravimo paslaugų sąnaudos	610_19-4AP 611_19 611_72-5
12.13.	Vartotojų informavimo paslaugų pirkimo sąnaudos	611_57 611_57-1
12.14.	Paskirstomosios draudimo sąnaudos	
12.15.	Kitos administravimo sąnaudos.	6010_14GVP 6010_14GVR 611_9920
13.	Rinkodaros ir pardavimų sąnaudos	611_01-2 611_88-9
14.	Kitos sąnaudos	
14.1.	Turto nuomos sąnaudos	
14.2.	Draudimo sąnaudos	6010_24-1GVR 6010_24-2GVR 6011_24-2DT 6011_24-2NV 6011_24NTR 6019_24-2NVS 6019_24NTR 6019_24NVS
14.3.	Laboratorinių tyrimų pirkimo sąnaudos	6010_32GVP 6011_018DT

NR.	SĄNAUDŲ GRUPĖS IR POGRUPIAI	DK SĄSKAITOS (DIMENSIJOS)
14.4.	Kitų paslaugų pirkimo sąnaudos	6010_05-11GVP 6010_31-3GVP 6010_31-4GVP 6010_72-3GVR 6010_96-0GVP 6010_96-0GVR 6010_9923GVP 6011_185PNT 6011_31-3NS 6011_31-4NS 6011_72-3PNT 6011_72-4DT 6011_72-4NS 6011_72-4NV 6011_96-0NV 6011_991NV 6019_36-6NVS 6019_44-1NVS 6019_44-1NVS2 6019_72-4NVS 6019_74-4NVS 6019_74NVS 6019_96-2NVS 6019_9913NVS 6019_991NVS 610_109AP 611_15-1 611_19-20 611_22 611_33 611_72-3 611_72-4 611_82 611_96-01 611_96-09 611_96-11 611_98-10 611_9923 611_99-3
14.5.	Kitos pastoviosios sąnaudos	99_Tarpinė
14.6.	Trumpalaikio turto (vandens ir nuotekų apskaitos prietaisai) nurašymo sąnaudos	
14.7.	Kitos kintamosios sąnaudos	
15.	NEPASKIRSTOMOSIOS SĄNAUDOS	
15.1.	Beviltiškos skolos, baudos, delspinigiai	611_010 Nurašytų skolų atstatymas, abejotinų skolų grąžinimas 614_Abejotinos skolos(-) organizacijų 614_Abejotinos skolos(-) gyventojų 63504_Atiskaitomoji sąskaita LUMINOR Bank AB 63504_BENDROSIOS IR ADMINISTACINĖS VEIKLOS SĄNAUDOS
15.2.	Paramą, labdarą, vartotojų švietimo sąnaudas, išskyrus tas, kurios privalomos pagal teisės aktų reikalavimus, papildomo draudimo sąnaudas, išskyrus darbuotojų, dirbančių pavojingus darbus ir (ar) su potencialiai pavojingais įrenginiais, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe sąnaudas	-
15.3.	Tantjemų išmokos	-
15.4.	Narystės, stojamujų įmokų sąnaudos, išskyrus sąnaudas dėl teisės aktuose numatyto privalomo dalyvavimo, tiesiogiai susijusio su reguliuojamu verslo vienetu	-

NR.	SĄNAUDŲ GRUPĖS IR POGRUPIAI	DK SĄSKAITOS (DIMENSIJOS)
15.5.	Patirtos palūkanų ir kitos finansinės-investicinės veiklos sąnaudos	63002_Busimu laikot.sanaudos (palūkanos) 63002_Kitos mokėtinės sumos
15.6.	Komandiruočių, personalo mokymo sąnaudos (išskyirus tas, kurios yra būtinės reguliuojamai veiklai vykdyti)	-
15.7.	Reklamos, viešujų ryšių, rinkodaros, konsultacijų, tyrimų sąnaudos (išskyirus tas, kurios yra būtinės reguliuojamai veiklai vykdyti)	-
15.8.	Nenaudojamo, likviduoto, nurašyto, esančio atsargose, išnuomoto (išskyirus Aprašo 14 punkte numatytu atveju, kai ne mažiau kaip pusė nuomos pajamų priskiriama reguliuojamai veiklai), panaudos teise perduoto kitam ūkio subjektui ilgalaikio turto sąnaudos (išskyirus užkonsernuoto turto palaikymo sąnaudas, jei ūkio subjektas pateikia ekonominį ar teisinį pagrindimą dėl turto užkonseravimo pagrįstumo), išsinuomoto, ūkio subjektui neatlygintinai (nemokamai) perduoto, panaudos teisėmis disponuojamo turto nusidėvėjimo sąnaudos	-
15.9.	Nebaigtos statybos ilgalaikio turto sąnaudos	-
15.10.	Išmokos įvairioms kultūros, sveikatinimo ir sporto paslaugoms, gimimo pašalpos, išmokos už mokymosi ir papildomas atostogas, pašalpos mirties atveju, pašalpos už nepilnamečius ir neigalius šeimos narius, parama profsajungoms bei išmokos darbuotojams, kurios viršija Lietuvos Respublikos darbo kodekse ir kituose teisės aktuose numatytas privalomos išmokas, kitos su darbuotojo darbo rezultatais nesusijusių išmokų sąnaudos	611_100-1 Materialinė pašalpa
15.11.	Mokymų dalyvių maitinimo, konkursų, parodų, įvairių renginių, organizavimo, dovanų pirkimo, žalos atlyginimo, išskyrus dėl gamtos stichijų ar force majeure aplinkybių, vartotojų patirtų nuostolių atlyginimas, pelno mokesčio, mokesčių nuo dividendų, sporto salių ir kaimo turizmo teikiamų paslaugų bei kitų panašaus pobūdžio paslaugų, susijusių su rekreacija, įsigijimo sąnaudos	615_36-5 Už autobuso nuomą šventei, ekskursijai 615_507 Žalos atlyginimas 615_60-1 Ekskursija, gido pasl.
15.12.	Sąnaudos, susijusias su ūkio subjekto įvaizdžio kūrimo tikslais, atidėjinių, valdybos narių atlyginimų, salių nuomos, svečių maitinimo ir kitos panašaus pobūdžio sąnaudos	611_034 Kaupimai atostoginiams 611_041 Socialinis draudimas
15.13.	Nurašyto į sąnaudas ilgalaikio turto vertė	-
15.14.	Reprezentacijos sąnaudos	615_11-3 Reprezentacines islaidos
15.15.	Kitos nepaskirstomosios sąnaudos (kita)	611_100-7 Puokštės,eglutes 615_100-2 Užuojauta,vainikai

PRIEDAS NR. 3**PASKIRSTYMO CENTRAI IR NEŠIKLIAI**

Sąnaudų paskirstymo centras	Sąnaudų paskirstymo kriterijus
Elektros energija siurbliams, orapūtėms, maišykliems ir kitiems technologiniams įrenginiams	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė ¹
Patalpų šildymo, apšvietimo, védinimo ir eksploatacijos elektros energijos sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kuras mašinoms ir gamybiniam transportui (asenizacijos transporto priemonėms, transportui dumblui, vandeniu vežti, autobusams žmonėms vežti)	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kuras lengviesiems automobiliams	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Šilumos energijos patalpų šildymui sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Remonto medžiagų ir detalių sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Remonto ir aptarnavimo paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Metrologinės patikros sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Avarijų šalinimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kitos techninio aptarnavimo ir patikros (kėlimo mechanizmų, energetikos įrenginių) paslaugos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Darbo užmokesčio sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Darbdavio įmokų VSDFV ir kitų darbdavio įmokų VSDFV sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Darbo saugos sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kitos personalo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Nekilnojamoho turto mokesčio sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė

¹ Tiesiogiai paslaugoms priskirto Bendrovės veikloje naudojamo ilgalaikio turto įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, išskaitant ne nuosavomis lėšomis įsigytą turą.

Sąnaudų paskirstymo centras	Sąnaudų paskirstymo kriterijus
Žemės nuomas mokesčio sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kitų mokesčių sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Banko paslaugų (komisinių) sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kitos finansinės sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Teisinių paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Žyminio mokesčio sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Konsultacinių paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Ryšių paslaugų sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Pašto, pasiuntinių paslaugų sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kanceliarinės sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Org. inventoriaus aptarnavimo, remonto paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Profesinės literatūros, spaudos sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Patalpų priežiūros paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Apskaitos ir auditu paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Transporto paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Įmokų administravimo paslaugų sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Vartotojų informavimo paslaugų pirkimo sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kitos administravimo sąnaudos.	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Rinkodaros ir pardavimų sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kitos sąnaudos	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė

Turto paskirstymo centras	Turto paskirstymo kriterijus
standartinė programinė įranga	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė

Turto paskirstymo centras	Turto paskirstymo kriterijus
spec. programinė įranga	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
kitas nematerialus turtas	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Pastatai (administraciniai, gamybiniai-ūkiniai ir pan.)	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
keliai, aikštės, šaligatviai ir tvoros	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
vamzdynai	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
Kiti įrenginiai (siurblinių statiniai, vandentiekio įrenginiai, nusodintuvai, diukeriai, vandens rezervuarai, gelžbetoniniai metantankai, smėlio gaudytuvai, aerotankai, nusodintuvai, nuotekų valymo flotatoriai, dumblo aikštės ir kt.)	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
vandens siurbliai, nuotekų ir dumblo siurbliai virš 5 kW, kita įranga (siurblių valdymo įranga, elektrotechninė įranga, stacionarios ir mobilios darbo bei hidrodinaminės mašinos, staklės, sklendės, grotelės, grėbliai, grandikliai, filtrai, centrifugos)	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
nuotekų ir dumblo siurbliai iki 5 kW	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
apskaitos prietaisai	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
įrankiai (matavimo priemonės, elektriniai įrankiai ir prietaisai, gamybinis inventorius ir kt.)	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
lengvieji automobiliai	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė
kitos transporto priemonės (transportas dumbliui, vandeniu i vežti, autobusai žmonėms vežti)	Tiesiogiai paslaugoms priskirto naudojamo turto buhalterinė įsigijimo vertė

PRIEDAS NR. 4

**ILGALAIKIO TURTO POGRUPIAI IR NUSIDĖVĖJIMO (AMORTIZACIJOS)
NORMATYVAI**

Eil. Nr.	Ilgalaikio turto grupės	Laikotarpis, metais
I.	NEMATERIALUSIS TURTAS	-
I.1.	standartinė programinė įranga	4
I.1.	spec. programinė įranga	4-15
I.1.	kitas nematerialus turtas	4-15
II.2.	PASTATAI IR STATINIAI	
II.2.1.	Pastatai (administraciniai, gamybiniai-ūkiniai ir pan.)	50-70
II.2.2.	keliai, aikštės, šaligatviai ir tvoros	27-30
II.2.3.	vamzdynai	50
II.2.4.	Kiti įrenginiai (siurblinių statiniai, videntiekio įrenginiai, nusodintuvai, diukeriai, vandens rezervuarai, gelžbetoniniai metantankai, smėlio gaudytuvai, aerotankai, nusodintuvai, nuotekų valymo flotatoriai, dumblo aikštės ir kt.)	35
II.3.	MAŠINOS IR ĮRANGA	
II.3.1.	vandens siurbliai, nuotekų ir dumblo siurbliai virš 5 kW, kita įranga (siurblių valdymo įranga, elektrotechninė įranga, stacionarios ir mobilios darbo bei hidrodinaminės mašinos, staklės, sklendės, grotelės, grébliai, grandikliai, filtrai, centrifugos)	10
II.3.2.	nuotekų ir dumblo siurbliai iki 5 kW	5
II.4.	KITI ĮRENGINIAI, PRIETAISAI IR ĮRANKIAI	
II.4.1.	apskaitos prietaisai	6
II.4.2.	įrankiai (matavimo priemonės, elektriniai įrankiai ir prietaisai, gamybinis inventorius ir kt.)	6
II.5.	TRANSPORTO PRIEMONĖS	-
II.5.1.	lengvieji automobiliai	7
II.5.2.	kitos transporto priemonės (transportas dumblui, vandeniu vežti, autobusai žmonėms vežti)	10